

STAGE PABO VOLTIJD JAAR 1

Hogeschool Rotterdam

OPBOUW VAN HET EERSTE STUDIEJAAR (PABO VOLTijd)

JAAR 1 – pabo voltijd			
Thema 1: ik leraar (begin sep – half nov)	Thema 2: Taalgericht lesgeven (half nov – eind jan)	Thema 3: Leren lesgeven (begin feb – half apr)	Thema 4: Verantwoord lesgeven (half apr – eind juni)
Semester 1		Semester 2	
(Vt regulier) Oriëntatiestage + stage in groep 1-2 (Acpa) Stage in groep 5-6		(Vt regulier) Stage in groep 4, 5 en/of 6 (Acpa) Stage in groep 3-4	

VERWACHTINGEN STAGE : NIVEAU 1

Een student die acteert op niveau 1 kan **twee lessen achter elkaar** ontwerpen, uitvoeren en evalueren. Dit kunnen methodelessen zijn, maar ook al lessen die hij zelf heeft ontwerpen of een combinatie hiervan. De leerstof die hij aanbiedt, beheerst hij.

Bij het lesontwerp houdt hij rekening met de beginsituatie, leef- en belevingswereld en stemt hier zijn doelen op af. De activiteiten die hij in zijn lesontwerp opneemt, staan in dienst van het centrale lesdoel.

De lessen en bijbehorende materialen zijn voorbereid en verlopen voldoende gestructureerd. Bij de uitvoering van zijn lessen spreekt hij zijn verwachtingen uit en komt hier op een positieve manier consequent op terug ten behoeve van een ordelijk, veilig klimaat waarin kinderen effectief kunnen leren.

Naar ouders toont hij een open, respectvolle en geïnteresseerde houding. De contacten vinden plaats op (voornamelijk) informele momenten. Waar mogelijk sluit de student aan bij vergaderingen en overleg met het team. Hij zet een onderzoekende en reflectieve houding in om zijn bekwaamheid te ontwikkelen.

OPBOUW VAN HET EERSTE STUDIEJAAR: LVF EN OWS (STAGE VOLTIJD)

JAAR 1 – pabo voltijd			
<p>Thema 1:</p> <p>ik leraar (begin sep – half nov)</p>	<p>Thema 2:</p> <p>Taalgericht lesgeven (half nov – eind jan)</p>	<p>Thema 3:</p> <p>Leren lesgeven (begin feb – half apr)</p>	<p>Thema 4:</p> <p>Verantwoord lesgeven (half apr – eind juni)</p>
Semester 1		Semester 2	
<p>Lesvoorbereidingsformulier (lvf)</p> <p>Vanaf thema 2 maakt de student kennis met het lvf en vult deze zo veel mogelijk in, passend bij niveau 1.</p>		<p>Lesvoorbereidingsformulier (lvf)</p> <p>Vanaf thema 3 vullen de studenten het lvf volledig in, passend bij niveau 1.</p>	
<p>Onderwijssituaties (ows)</p> <p>Vanaf thema 2 maakt de student kennis met de ows en wordt in de PI-leslessen de opbouw stapsgewijs uitgelegd. De student schrijft na elke stagedag een ows (na een stageweek twee) en vult deze zo veel mogelijk in.</p>		<p>Onderwijssituaties (ows)</p> <p>In thema 3 wordt verwacht dat de student alle stappen van een ows kan beschrijven. Hierin zal naar thema 4 steeds meer verdieping van de student worden gevraagd.</p>	

THEMA 1: 'IK LERAAR'

Korte beschrijving van het thema:

Het eerste thema in jaar 1 is oriënterend van karakter. Door middel van een grote variatie aan lessen en activiteiten krijgt de student zicht op wat het inhoudt om te studeren aan de pabo in een stad als Rotterdam en wat het inhoudt om leerkracht te zijn op een basisschool.

De student krijgt in Thema 1 een eerste kennismaking met verschillende vakken, zoals taal, rekenen, bewegingsonderwijs, onderwijskunde, de kunstvakken (muziek, drama en beeldende vorming) en de wereldvakken (geschiedenis, aardrijkskunde en natuur & techniek).

Toetsvorm: de student maakt een videopresentatie, waarin hij/zij zichzelf presenteert en laat in een notendop zien wat er in de eerste 10 weken op de pabo en in de stage is geleerd. De vier themadoelen moeten hierin worden aangetoond. Daarnaast wordt de student beoordeeld op presentatievaardigheden en creativiteit.

LEERDOELEN THEMA 1

De student krijgt inzicht in en maakt inzichtelijk hoe hij zich als persoon verhoudt

- ... tot zijn paboklas
- ... tot de pabo opleiding (HR)
- ... **de basisschool**
- ... de dynamische stad

WAT WORDT ER VAN DE STUDENTEN VERWACHT IN DE STAGE IN THEMA 1?

Voltijd jaar 1 start met de stage in groep 1-2, waar mogelijk in duo's. De stage begint na de herfstvakantie en is in Thema 1 gericht op kennismaking: met de school, met de stageklas, met het beroep, de verschillende rollen binnen een school, etc.

Vanuit de verschillende vakken op de pabo krijgt de student oriënterende, vaak schoolbrede stageopdrachten mee. We hopen dat de student de gelegenheid krijgt om deze korte opdrachten uit te voeren door de school heen. Lukt dit niet, dan zijn de opdrachten ook uit te voeren in de eigen stageklas.

Door de relatief late start in de stage hebben de studenten weinig tijd om alle opdrachten uit te voeren voordat zij de toetsing (de videopresentatie) moeten inleveren. Dit vraagt om een goede planning en afstemming tussen de student, de WPB en de SO.

Het is altijd goed om de verwachtingen hoog te leggen, maar wel realistisch te houden (startniveau jaar 1). De beginsituatie zal per student verschillen.

THEMA 2: TAALGERICHT LESGEVEN (GROEP 1-2)

Korte beschrijving van het thema:

Taal en leren zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Probeer maar eens les te geven of iets te leren zonder gebruik te maken van taal! In dit talige thema maken studenten verder kennis met de jongste doelgroep uit het basisonderwijs: de kleuters.

De studenten lopen in deze beginfase van de studie (waar mogelijk) in duo's stage in een kleutergroep en samen gaan zij hun taalontwikkellende, pedagogische en didactische kwaliteiten in het werken met deze jonge kinderen vergroten.

In het begin van deze stage voert de student allerlei kleine lesactiviteiten uit met de kinderen. Naarmate de stage vordert, gaat de student geleidelijk van de kleine kring naar de grote kring en later ook naar het inrichten van een hoek. D.m.v. passende stageopdrachten vanuit de verschillende vakken op de pabo, helpt de student de kleuters zich te ontwikkelen in allerlei vak- en vormingsgebieden. Kleuteronderwijs is gebaat bij een rijke leeromgeving, iets wat in latere bouwen terugkomt.

LEERDOELEN THEMA 2

De student

- kan de kenmerken van de cognitieve (o.a. taal en rekenen), fysieke, kunstzinnige, culturele en sociaal-emotionele ontwikkeling van 4- tot 6-jarigen herkennen en beschrijven. Hij kan hier (vak)didactisch handelen aan koppelen.
- kan de rol van taal in de breedste zin van het woord in het kleuteronderwijs herkennen en de consequenties voor zijn onderwijs beschrijven.
- kan de waarden van spel in het kleuteronderwijs herkennen en de consequenties voor zijn onderwijs beschrijven.
- kan pedagogisch handelen in het kleuteronderwijs herkennen en beschrijven.
- beheerst de relevante kennis en vaardigheden die ten grondslag liggen aan alle vak- en vormingsgebieden bij de kleuters

WAT WORDT ER VAN DE STUDENTEN VERWACHT IN DE STAGE IN THEMA 2

Het is de bedoeling dat de student zoveel mogelijk meedraait en diverse activiteiten uitvoert met kleine groepjes.

Voor de toetsing van Thema 2 moet het volgende uitgevoerd worden:

- De student bereidt *drie* activiteiten voor in groep 1-2 waarmee de **wereldoriëntatie** van kleuters wordt gestimuleerd en voert deze ook uit. De activiteiten sluiten aan bij de belevingswereld van de leerlingen en zijn passend bij de leeftijdskenmerken van de leerlingen. De drie activiteiten stimuleren
 - (historisch) tijdsbesef,
 - aanvankelijk kaartlezen en
 - het - door middel van onderzoekend leren - begrijpen van een biologisch begrip, een natuurkundig verschijnsel of een technisch principe.
- De student bereidt *drie* activiteiten voor in groep 1-2 ter stimulering van **kunstzinnige oriëntatie** en voert deze ook uit. De activiteiten sluiten aan bij de belevingswereld van de leerlingen en zijn passend bij de leeftijdskenmerken van de leerlingen.
 - een interactieve vertelling,
 - het aanleren van een lied en
 - een beeldende opdracht.

Kennis van onderwijskunde, taal, rekenen en bewegingsonderwijs wordt in een theorieexamen getoetst.

THEMA 3: LEREN LESGEVEN (GROEP 4-5-6)

Korte beschrijving van het thema:

In dit thema staat “leren lesgeven” in de middenbouw (groep 4-5-6) centraal. Tijdens de lessen op de pabo krijgt de student handreikingen mee om diverse vakken voor te bereiden op een lesvoorbereidingsformulier en uit te kunnen voeren in de stage.

De student ontwerpt **acht lessen** buiten de bestaande lesmethodes om en houdt hierbij rekening met de vakspecifieke eisen waar de lessen aan moeten voldoen. Deze lessen voert de student uit in de stagegroep en worden door de werkplekbegeleider voorzien van gerichte feedback. Deze feedback en de eigen bevindingen neemt de student mee in de reflecties die geschreven moeten worden n.a.v. de gegeven lessen.

Toetsvorm: De student levert aan het einde van dit thema een portfolio in met (deel 1) alle lesontwerpen en bijbehorende reflecties op de uitvoering en (deel 2) het beantwoorden van een vijftal onderwijskundige vragen naar aanleiding van de vakinhoudelijke verdieping in de lessen en de ervaring uit de praktijk.

LEERDOELEN THEMA 3

De student

- maakt zijn vaardigheden met betrekking tot het ontwerpen van lessen die afgestemd zijn op zijn stageklas inzichtelijk;
- past de relevante, onderliggende kennis en vaardigheden van de vak- en vormingsgebieden die in dit thema aan bod komen toe in het ontwerpen van onderwijs aan het oudere kind.
- herkent en benoemt kenmerken van de ontwikkelingsfases van het oudere kind en kan zijn onderwijs daarop aanpassen.
- stemt zijn onderwijs af op de leefwereld van het oudere kind.
- brengt de beginsituatie van de leerlingen gestructureerd in beeld en gebruikt deze informatie bij het voorbereiden van onderwijs.
- koppelt theorie aan de praktijk bij het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van zijn onderwijs.
- kan op propedeuseniveau met gebruik van activerende werkvormen inspirerend onderwijs voorbereiden, uitvoeren en de gegeven les evalueren.
- reflecteert gedurende het proces en past zijn onderwijs aan.

WAT WORDT ER VAN DE STUDENTEN VERWACHT IN DE STAGE IN THEMA 3?

- De student ontwerpt op het lesvoorbereidingsformulier* een les voor een achttal vakken :
taal, rekenen, natuur & techniek, aardrijkskunde, geschiedenis, beeldende vorming, muziek en drama.
- Deze lessen voert de student uit in de stageklas. Dit vraagt een om een goede afstemming. De planning voor het geven van de lessen wordt gemaakt in overleg met de werkplekbegeleider. De student draagt in overleg met de werkplekbegeleider zelf zorg voor de organisatie van deze lessen.
- De werkplekbegeleider observeert de lessen en voorziet deze van feedback aan de hand van vooropgestelde succescriteria. De student verwerkt deze feedback in de eigen reflecties die, samen met de lesvoorbereidingen, worden opgenomen in het portfolio dat wordt ingeleverd aan het einde van Thema 3.

Kortom, van de studenten wordt een proactieve houding verwacht waarmee zij in overleg met de werkplekbegeleider zorg dragen voor de planning en uitvoering van de acht lessen in de stageklas.

*) Vanaf Thema 3 moet het volledige lesvoorbereidingsformulier **op niveau 1** ingevuld worden

THEMA 4: VERANTWOORD LESGEVEN (GROEP 4-5-6)

Korte beschrijving van het thema:

In dit thema leert de student kritisch te kijken naar methodelessen en deze aan te passen aan de situatie in de stageklas.

De student analyseert een methodeles voor rekenen (hele getallen) en een methodeles voor taal (spelling) en bespreekt dit verder in de lessen onderwijskunde, taal en rekenen.

De student krijgt vanuit de pabo de opdracht mee om de werkplekbegeleider te observeren als deze de methodelessen geeft voor taal en rekenen. Deze observaties worden uitgebreid behandeld in de lessen op de pabo.

De student verdiept zich in korte tijd in de achtergronden van de methodes. Eventuele aanpassingen en aanbevelingen van de werkplekbegeleider worden hierin uiteraard meegenomen.

Door de tussenopdrachten (observatie WPB en het maken van de analyses van de methodelessen) werkt de student vanaf de eerste lesweek van thema 4 al aan de eindopdracht, zowel in de lessen op de pabo, maar ook in de stage.

LEERDOELEN THEMA 4

De student kan:

- de principes van het sociaal constructivisme, behaviorisme, cognitivisme en connectivisme toepassen en beschrijven.
- uitleggen wie de traditionele onderwijsvernieuwers zijn en de verschillende opvattingen/visies/uitgangspunten benoemen en met elkaar vergelijken.
- de beginsituatie van de leerlingen in beeld brengen en gebruiken bij het voorbereiden van onderwijs.
- de transfer maken tussen theorie en praktijk bij het voorbereiden en uitvoeren van en reflecteren op zijn onderwijs.
- gebruik maken van verschillende instructiemodellen en kan keuzes maken passend bij het onderwijs voor het oude kind.
- op propedeuseniveau met gebruik van activerende werkvormen inspirerend onderwijs voorbereiden, uitvoeren en reflecteren op de gegeven lessen.
- een methodeles aanpassen en geven zodat de les gegeven wordt volgens de principes van de reconstructie-didactiek (constructivisme) met gebruik van een activerende werkvorm, zodat deze past bij de beginsituatie van de leerlingen.
- een spellingles ontwerpen en uitvoeren waarin spellingprincipes, spellingstrategieën en instructieprincipes beredeneerd zijn en die aansluit op instructiebehoefte van de leerlingen.

WAT WORDT ER VAN DE STUDENTEN VERWACHT IN DE STAGE IN THEMA 4?

Beschrijving van de opdracht :

- De student observeert de werkplekbegeleider wanneer deze een taalles (spelling) en een rekenles geeft.
- De student maakt een methodeanalyse.
- De student onderzoekt de beginsituatie voor taal (spelling) en rekenen in de stagegroep.
- De student voert voor de eindopdracht de twee ontworpen lessen uit in de stage en reflecteert hierop

Toetsvorm: Voor de eindopdracht werkt de student twee lesontwerpen uit (voor taal en rekenen), waarin zichtbaar wordt gemaakt wat er in de voorgaande opdrachten is geleerd: de student beschrijft en onderbouwt de keuzes en aanpassingen die zijn gemaakt.

Daarnaast schrijft de student een onderwijskundige inleiding, waarin de kennis wordt verwerkt die bij onderwijskunde is opgedaan, gecombineerd met alle stage-ervaringen.